

En tung dans på roser

Avantgarde dating. To kvinder mødes. En uge. Et galleri. Berlin. Aftag. Frustration. Stor kunst. Og afsked. Det er ingredienserne i følgende artikel. Den handler om en date, der gik godt og gik galt

Tekst og foto: Simon Høgsberg

PROJEKTET. I Berlin Mitte ligger et galleri. Galleriet hedder New Life Shop og er ejet af to danskere, Martin Rosengard og Sixten Kai Nielsen.

I marts 2007 opfordrede de to danskere på deres hjemmeside (wooloo.org) kunstnere fra hele verden til at deltage i et projekt, som de to, Martin og Sixten, ville realisere. Projektets titel: Avantgarde Dating.

Formålet med projektet var at matche kunstnere, som havde det til fælles, at de savnede en partner at dele erfaringer og evt. seng med. Eneste forudsætning for at deltage i projektet var, at hver kunstner oprettede en profil på wooloo.org. Profilen skulle angive kunstnerens køn, alder, arbejdsområde og seksuelle orientering. Alle, der oprettede en profil, ville få en

Laurel og Tanya stiller op for fotografen efter endt performance. Tanyas historie om sin 4711-tatovering er ugens højdepunkt - en fantastisk fortælling

partner.

Den største belønning for at deltage i avantgarde-date projektet var dog at blive udpeget til at komme til Berlin og leve, sove, spise og lave kunst med sin partner i en uge i New Life Shop. Galleriet ville være åbent for offentligheden imens.

150 kunstnere fra 30 lande oprettede en profil på wooloo.org. To kunstnere blev udpeget og inviteret til Berlin. Det er tyske Tanya Ury (56) og amerikanske Laurel Jay Carpenter (40).

LAUREL. Jeg møder Laurel på en café i Berlin om morgenen på den første af de syv dage, hun og Tanya skal bo sammen i New Life Shop. Laurel er kommet til byen to dage tidligere, men hun har ikke mødt Tanya endnu. Aftalen er, at de først mødes samme aften klokken syv i galleriet til den fernisering, Martin og Sixten har planlagt.

Laurel arbejder til daglig som underviser i kunst og litteratur på Alfred University i landsbyen Hornell 500 kilometer fra New York. I de sidste fem år har hun lavet seks performance-kunstværker, som hun har dokumenteret på video. Et af værkerne er »Lick« fra 2002.

I »Lick« ligger Laurel på maven i syv timer i træk og slikker hver flise i en seks meter bred og 40 meter lang fli-

Laurel i færd med at fortælle Tanya om et dømt-til-undergang-forhold hun havde til en jazztrommeslager, som hun valgte at gå hjem med efter en fest, fordi hun var tiltrukket af hans stærke arme. Fortællingen er et led i de to kvinders første performance i New Life Shop. Performancens titel: List of Lovers.

Da de to kvinder rejser sig fra bordet efter performance, gør de det uden glæde og med bevidstheden om, at der skal mere end nål og tråd til at lappe på deres forhold.

sebelagt korridor på det college, hun studerede på, da værket blev til. Værket er en reaktion på den betagelse, hun følte ved synet af kunst lavet af en buddhistisk mentor på hendes college, som hun var brændt varm på.

Laurel er bisexuel, single og barnløs. Hun har ikke haft mange partnere i sit liv. Jeg spørger hende: Hvad fik dig til at oprette en profil på wooloo.org?

»Personligt har jeg altid været uheldig med forhold. Selv da jeg boede i New York, følte jeg aldrig helt, at jeg havde heldet med mig. Og så så jeg annoncen for Avantgarde Dating på nettet, og jeg tænkte, ok, det her er interessant. Jeg kunne godt lide, at wooloo-drengene henvendte sig til et internationalt publikum. Så jeg lavede en profil, jeg var virkelig ærlig i

min ansøgning, jeg skrev, jeg har altid været meget dygtig til kunst og forretningen bag, jeg er organiseret, jeg er ambitiøs. Men kærligheden har jeg altid været skrækkelig, skrækkelig, skrækkelig dårlig til. Jeg kan ikke holde øjenkontakt, jeg kan ikke læse signaler. Det var det, jeg sagde i min profil – det her projekt er som skræddersyet til mig, kombinationen af arbejde og kærlighed.«

DEN FØRSTE UOVERENSSTEMMELSE. Laurel er en stor og fyldig kvinde med skulderlangt, gulerodsfarvet hår og en ro i kroppen som en jordbunden kvinde, der kender sit eget værd. Når hun taler, taler hun med eftertryk. Når hun ler, ler hun igennem. Hun er lattermild og højroset og vældig ligetil.

Men her til morgen er hun i underskud. I de to måneder op til ferniseringen har hun og Tanya været i hyppig kontakt via email. Formålet: at lære hinanden at kende og at blive enige om, hvordan ugen gribes an. Undervejs har de fundet ud af, at de har en masse til fælles fagligt. Men korrespondancen er ikke problemfri. Laurel har grund til at være bekymret.

Tanyas mails til Laurel viser, at Tanya er meget nervøs for at bo offentligt. Hun har altid følt sig sårbar foran et publikum, og det gør hende angst ikke at vide, hvad der forventes af hende under opholdet i Berlin. I et forsøg på at dæmpe sin angst sender hun et stort antal mails til Laurel med forslag til projekter, de kan fylde tiden med under opholdet i New Life Shop. →

Laurel er ikke vild med at føle sig presset til at afgøre på forhånd, hvilke projekter hun vil lave, når hun kommer til Berlin. Laurel er vant til at arbejde steds-specifikt og ønsker at vente med at beslutte, hvad hun og Tanya skal lave i løbet af ugen, indtil de mødes og har lejlighed til at se hinanden og galleriet an.

Når Laurel taler om Tanya, gør hun det i yderst diplomatiske vendinger. Men budskabet er til at forstå: Tanya vil have tingene på sin måde, og man gør bedst i at føje hende.

TELEFONSAMTALEN. Aftenen forinden havde Laurel en telefonsamtale med Tanya, som gjorde Laurel så nervøs, at hun havde svært ved at falde i søvn. Samtalen drejede sig om, hvad de skulle bidrage med af indslag til ferniseringen.

Laurel: »Tanya virkede afklaret, mens jeg stadig sad med en række ubesvarede spørgsmål. Jeg havde ventet på, at vi skulle diskutere spørgsmålene i fællesskab, og nu ser det ud til, at hun vil gennemtrumfe sine ideer, og hvad så end mine ideer er - whatever. Du ved: realiser dem eller lad være.«

Tanya vil vise en lang video af sit arbejde og insisterer på, at lyset er slukket i galleriet, mens filmen bliver vist. Laurel er imod.

Laurel: »Når jeg tænker video til en fernisering, tænker jeg en film, der kører i loop, og som folk kan kigge på eller lade være, men hun (Tanya red.) ønsker virkelig, at folk koncentrerer sig om filmen i en halv time, så jeg blev bange for, at folk ville falde fra, fordi det ville gå imod deres forventninger. Så det forsøgte vi at tale os til rette om, og hun lod faktisk ikke til at... jeg følte ikke, hun lyttede til mig - uanset om det skyldes, at jeg projicerer, eller

om hun befandt sig et sted, hvor hun faktisk ikke kunne høre så godt. Jeg føler faktisk lidt, at jeg lader hende få sin vilje, men jeg tror, at det har været tilfældet hele tiden.«

Laurel og jeg tager afsked. Hun går ned til galleriet for at hænge sin og Tanyas 150 A4-sider lange email-korrespondance op på væggen før ferniseringen. Jeg tager hen og møder Tanya på en café.

TANYA. Tanya Ury er født i England som barn af tysk-jødiske forældre. Mange mennesker blev dræbt under 2. verdenskrig, og nogle havde held med at flygte. Tanyas forældre overlevede, fordi de tog til England i tide. Men mindst fire medlemmer af hen-

Mens Tanya fortæller fra sofaen, sidder Laurel overfor hende på en stol og illustrerer med en rød pen Tanyas historier på sin egen hud.

des familie blev myrdet i tyske koncentrationslejre.

Tanya har altid været knyttet til Tyskland - hendes identitet er tysk, hun kender kulturen godt og taler sproget flydende. Men så er der Holocaust. Bare ordet gør hende synlig forbitret.

I 1993 forlod hun England og bosatte sig i Köln og begyndte at lave kunst om Holocaust og den måde, Tyskland i dag forholder sig til sin egen historie.

I et af sine projekter - *Who's Boss* (fra 2004) - gør hun tøjfirmaet Hugo Boss til målet for sin politiske indignation. Titlen dækker over mange værker, der på forskellig vis forholder sig til det faktum, at tøjfirmaets grundlægger Hugo Ferdinand Boss spandt guld på at producere SS-uniformer til nazisterne under 2. verdenskrig.

Tanya beskæftiger sig med Hugo Boss - ikke kun fordi tøjfirmaet profiterede på at få krigsfanger til at lave uniformer til nazisterne. Men fordi firmaet aldrig har kompenseret fangerne og deres familier tilstrækkeligt.

Tanya har gråt, krøllet hår og en behageligt blød stemme. Hun er forsagt, lyttende og en anelse selvudslættende, lige indtil hun giver sin mening til kende. Fysisk virker hun en anelse nervøs, som om et fravær af menneskelig nærhed eller for tidlig smerte har sat sig i hendes knogler og er blevet en del af hendes væsen. Hun er bisexuel og har haft mange elskere i sit liv.

Jeg spørger hende: Hvorfor oprettede du en profil på wooloo.org?

Tanya: »Når man som kvinde kommer op i 50'erne, ændrer hele datingsituationen sig. Jeg læser nogle gange for sjov datingannoncer i magasiner, og medmindre der er tale om et New Age magasin, er kvinderne i annoncerne altid under 50 år. Ingen vil have

Den 150 A4-sider lange email-korrespondance, de to kvinder har haft i månederne op til ferniseringen har tæret på dem begge. Ikke flere ord. Get it bitch?

en kvinde over 50. Ældre mænd er altid ude efter yngre kvinder. Og yngre mænd er ikke interesseret i ældre kvinder. Jeg oprettede en profil på wooloo.org, og jeg regnede ikke et øjeblik med, at jeg blev valgt. De sagde, alle med en profil får en partner. Jeg ønskede mig faktisk ikke andet end at blive matchet med en i Australien, og måske kunne vi bare emaile og snakke sammen.«

MØDET. Ferniseringen i New Life Shop samme aften går fint. Laurel og Tanya møder hinanden for første gang, og der er en fintspillende, kvindrende kemi mellem dem. Det lille galleri er halvfuldt af gæster, som troligt ser Tanyas

halvtimes videoværk til ende, og som klapper høfligt ad den performance, Laurel og Tanya laver klokken ni.

Efter ferniseringen tilbringer Laurel natten i New Life Shop. Hun har sat sig for at sove i galleriet hver nat hele ugen. Der er intet bad i galleriet, og det er vigtigt for Tanya, at hun kan gøre sig i stand. Derfor har hun, inden hun ankom til Berlin, booket et værelse på et hotel nær galleriet. Hun overnatter på hotellet fire af de syv nætter, avantgardedaten varer.

PLANLÆGNINGEN. Morgenen efter ferniseringen mødes Tanya og Laurel på en café ved siden af hotellet og får morgenmad. Efter morgenmaden

begynder de to kvinder at diskutere, hvilke af de ideer, de har udvekslet per mail, som de har lyst til at realisere.

Følgende dialog er fra morgenmaden:

Laurel: »Jeg kan godt lide tanken om at lave noget nyt hver dag, men jeg synes heller ikke, vi behøver træffe alle de her beslutninger her ved morgenbordet. Lad os sige, vi vågner på tirsdag og siger, ha, lad os bare læse historier for hinanden hele dagen eller, nej - lad os gå ud og finde nogle fjerboer og lege kunstludere...«

Tanya: »Jeg har alvorlig talt på fornemmelsen, at folk har en forventning om, at vi laver noget, hvor vi er nøgne og dyrker hård sex.« →

Laurel: »Tror du virkelig?»

Tanya: »Det tror jeg.»

Laurel: »Hvor har du fået den opfattelse fra, at det er folks forventning?»

Tanya: »Sikkert fra indersiden af mit eget hoved.«

DEN FØRSTE PERFORMANCE. Ugen byder ikke på hård sex, og kun en anelse nøgenhed. Til gengæld laver de to kvinder tre store performances, som er spændende.

Den første performance kalder de 'List of Lovers'. Den går ud på, at begge kvinder laver en liste med navnene på de elskere, de har haft gennem årene. Derefter får Laurel Tanyas liste, og Tanya får Laurels liste, og hver af dem taler på skift i fem minutter om den elsker, modparten har lyst til at høre om. Så bliver der råbt 'tid', og uanset at den der taler er midt i en sætning, stopper fortællingen, og ordet bliver givet til modparten.

Laurel går amok. Hun er en eminent historiefortæller. Hendes liv er brolagt med knuste hjerter - først og fremmest hendes eget.

Men performance nummer to er den, der gør størst indtryk. I den performance sidder Tanya i en sofa i galleriet i en hvid kjole i halvanden time og fortæller uafbrudt historier om de mange år, hun har på kroppen. Imens sidder Laurel på en stol med en rød vandbaseret pen og illustrerer Tanyas historier på sin egen hud.

En af de historier, Tanya fortæller, handler om den tatovering, hun har på højre hofte. Tatoveringen viser tallet 4711, og over tallet er der tegnet streger som i en stregkode.

TANYAS HISTORIE. I 1993 besluttede Tanya, at hun ville have en tatovering. Tatoveringen skulle være en nummer-

tatovering à la den, hendes fars kusine, hendes bedstemor og bedstefars to søstre fik i de tyske koncentrationslejre, før de blev myrdet.

Nummeret, Tanya ville have tatoveret på sin hud, var 4711. Nummeret har hun fra '4711 Kölnisch Wasser', som er en eau de Cologne fra Köln, hun husker fra sin barndom.

Tallet 4711 har en historie, der går tilbage til tiden under Napoleon. Da franskmændene besatte Köln, ændrede de alle byens gadenavne og -numre. Firmaet Muehlen, som lavede Kölnisch Wasser-parfumen, fik nummeret 4711 og promoverer i dag parfumen med sloganet 4711 - »Die Zahl der Welt». Verdens tal.

Da Tanya var barn, kørte hun og hendes forældre hvert år fra England til Tyskland for at besøge hendes bedsteforældre, som boede i Köln. Tanya blev tit køresyg på turen, og når hun kastede op i bilen, brugte hendes mor altid '4711 Kölnisch Wasser' til at fjerne lugten af opkast.

Tanya: »Det er et vigtigt tal. Der er tal, som ingen glemmer - ligesom 007. Jeg valgte nummeret 4711, fordi det repræsenterer Köln, hvor en stor del af min familie er fra, og for mig repræsenterer det Tyskland.«

MILENA. Da Tanya får ideen til tatoveringen, bor hun i England. For at tilføre sin beslutning en vis symbolik, vælger hun at tage til Köln for at få lavet tatoveringen.

Før hun tager af sted, sætter hun videoen til at optage en dokumentarfilm om Milena Jesenska - en tjekkisk kvinde, som i to år fra 1920 havde et romantisk forhold til Franz Kafka.

Tanya: »Jeg kendte til hende, fordi jeg havde læst Kafkas *Breve til Milena*. Jeg tænkte, hun må have været en ret

vidunderlig kvinde, siden Kafka skrev alle de smukke breve til hende. Og så var der den her dokumentarfilm om hende i fjernsynet, og jeg tænkte: nu har jeg muligheden for at lære hende at kende. Derfor optog jeg filmen.«

Milena Jesenska var det første menneske, der oversatte Kafkas bøger til tjekkoslovakisk. Hun kom fra Prag. Senere i livet blev hun journalist, og siden redaktør af en avis, der hed Narodni Listy. Hun var frihedskæmper og udgav en række antifascistiske artikler i sin avis, mens Prag var besat af nazisterne. Hun hjalp mange mennesker med at komme ud af Prag. Og på grund af sin rolle i modstandsbevægelsen sendte nazisterne hende til Ravensbrück, en koncentrationslejr for kvinder.

Milena døde af tyfus i lejren i 1944.

MEDDELELSE FRA DET HINSIDES. Tanya får lavet tatoveringen i Köln den 6. februar. Den 8. februar er hun tilbage i England. Samme aften tænder hun for fjernsynet og begynder at se dokumentaren om Milena Jesenska, som videoen har optaget, mens hun var væk. Fem minutter inde i filmen sker der noget mærkeligt. Tanya får at vide, at Milenas nummer i Ravensbrück var 4714, og at det nummer var så tæt på 4711, at alle hendes veninder i lejren kaldte hende '4711 Kölnisch Wasser'.

Tanya: »Jeg opdagede det her to dage efter, at jeg fik min tatovering. Pludselig vidste jeg at det, jeg lavede, gav mening. Der var intet at tage fejl af. Intet. Pludselig var jeg koblet op til historiens store dimensioner.«

BEGEJSTRINGEN. Tanya og Laurels første performance - *List of Lovers* - fandt sted på dag tre. De var begge Oh-my-God-woouuw-ekstatiske over

Performance nr. 2: »Scars». I den performance sidder Tanya i en sofa i galleriet i en hvid kjole i halvanden time og fortæller uafbrudt historier om de mange år, hun har på kroppen.

det, de lige havde oplevet sammen, da der blev råbt 'tid', og performance sluttede.

Dagen før havde Laurel sagt til Tanya, at hun mente, at der var et mor/datter element i deres forhold, og at wooloo-drengene, idet de valgte at matche hende og Tanya, ubevidst eller bevidst genetablerede en forbindelse mellem dem, som havde eksisteret siden tidernes morgen. Hun sagde: »Hvor den gensidige kvindelige forståelse mellem os kommer fra, ved jeg ikke. Jeg tror bare, at det her projekt banede vejen for, at større ting kunne finde sted. Og jeg elsker det sted.«

SYVÅRSKRISEN. Da performance nummer to slutter - det er dag fem - er for-

holdet mellem de to kvinder væsentligt mere anspændt. Tanya er ikke nem. Hendes rigide insisteren på værdien af planlægning og uvilje mod at gøre noget spontant gør Laurel afmægtig og i en vis grad resigneret.

I ugens tredje og sidste performance - dag syv - illustrerer Laurel og Tanya med nål og rød tråd, hvor ukonstruktivt deres samarbejde har udviklet sig til at blive.

Sættet: et firkantet bord med dug. Laurel og Tanya sidder ved siden af hinanden ved bordet, tavse. Laurel stikker den trådede nål op og ned gennem dugen. Trådens bane former en del af en cirkel. Men Laurel når aldrig at danne en cirkel med tråden, for lige så hurtigt hun syr, lige så hurtigt træk-

ker Tanya tråden op af dugen. Halvvejs rundt om bordet bytter de to kvinder plads, sådan at Tanya fører nålen, og Laurel fjerner Tanyas arbejde.

Hvis dage var år, har Tanya og Laurel på denne dag ramt syvårskrisen. Deres forhold har været berigende - en tung dans på roser. Men nu er det slut. Da de rejser sig fra bordet, gør de det uden glæde og med bevidstheden om, at der skal mere end nål og tråd til at lappe på deres forhold.

En time senere tager Tanya afsked med Laurel og mig og går ud og spiser med venner. Min bus mod København går to timer senere. Laurel og jeg spiser indisk før afgang. Det er det sidste, jeg ser til de to sympatiske og aldeles forskellige kvinder. ■